

In deze nieuwsbrief

- Nieuws
- Beleving van stations
- Inventarisatie van beleving
- Verlichting in stationstunnels
- Wat vindt de ergonomoom ervan? Mijn nieuwe GSM

Iedereen beleeft. Inherent aan ons menszijn is dat wij de dingen die om ons heen gebeuren waarnemen, evalueren en waarderen. Hoewel iedereen zich iets kan voorstellen bij 'beleving', is er tot nu toe nog niemand in geslaagd een duidelijke definitie van het begrip 'beleving' op te werpen. Toch is er over een aantal aspecten van beleving met zekerheid iets te zeggen, namelijk; 1) elk mens doet het, 2) het is ofwel positief óf negatief en 3) het is een samenspel tussen de omgeving en zijn beleving, dus zowel omgevingskenmerken als persoonlijke kenmerken spelen een rol bij beleving. In de economie is het feit dat mensen waarde hechten aan beleving niets nieuws (De Beleviseconomie, Pine & Gilmore). Ook de NS is bezig met de ontwikkeling van belevingswerelden in haar toekomstige wereldstations. In de ergonomie wordt de nog jonge stroming die zich bezig houdt met beleving Hedonomics genoemd. Groot onderdeel hiervan en vrij nieuw in de wetenschappelijke wereld is het Affective Human Factors Design. In dit nummer van de Informail treft u een aantal projecten die Intergo op dit gebied doet.

NIEUWS

Videoschouw.... nader beschouwd

Het "schouwen" van het spoor werd voorheen gedaan door mensen langs het spoor. Vanwege toename van het treinverkeer en voor hogere veiligheid voor de "schouwers" is nu de videoschouw ontwikkeld. Lees meer over het project [videoschouw](#)

Evacuation4all

Intergo heeft onlangs het initiatief genomen voor een onderzoeksvorstel over evacuatie uit treinen en terminals in het kader van het 7e Kaderprogramma van de EU. Hiertoe is een internationaal consortium gevormd met universiteiten (Newcastle, Ankara), consultancies (Dedale, LB Consult), vervoerders (UK, Oostenrijk, Bulgarije, Turkije), en een producent (Alstom). Het project wordt ondersteund door de EIM en UIC. Doel is inzicht te verkrijgen in natuurlijk en gewenst gedrag tijdens calamiteiten in de railsector en effectieve maatregelen te ontwikkelen. Meer informatie is te verkrijgen bij [Richard van der Weide](#).

ReN symposium

Op 20 mei vond het symposium van de ReN plaats met als thema 'De menselijke fout'. Verschillende mensen en bedrijven hebben deze dag workshops gegeven, waarin de menselijke fout in risicosituaties geanalyseerd werd. Ook Intergo heeft (samen met Human Company) een workshop verzorgd. Hierin werd samen met deelnemers een treinongeval geanalyseerd op menselijke fouten. Met name voor aspecten als afleiding, verwachting, opvallendheid en activatie heeft de ergonoom een belangrijke toegevoegde waarde ten opzichte van bijvoorbeeld een veiligheidskundige. [Human Company](#) heeft de rol van het individu belicht (denk aan persoonlijke verschillen in vigilantie) en hoe je hier als organisatie mee kan omgaan.

Thema: Beleving

Beleving van stations

Mijn naam is Sanne Huijsmans, stagiaire bij Intergo en student Psychologie. Ik houd me binnen Intergo bezig met de beleving van een station en de vraag "hoe meet je beleving?". Makkelijk is die vraag niet, wel interessant! Voor Intergo heb ik vanuit de Omgevingspsychologie een uitgebreid literatuuronderzoek gedaan naar allerlei omgevingsaspecten en hun effecten op mensen en hun beleving. Aspecten als veiligheid, licht, ruimte, reinheid, oriëntatie, groen, schoonheid spelen hier een rol in. Ook zijn er onderlinge verbanden vast te stellen, zoals bijvoorbeeld tussen veiligheid en licht, of groen en oriëntatie. Een donkere ruimte, zoals een tunnel, kan een een onveilig gevoel geven. En veel groen kan je het zicht ontnemen en je oriëntatie bemoeilijken. De doelen en wensen van degenen die de ruimte 'beleven', in dit geval reizigers, zijn minstens zo belangrijk. Door al deze kenmerken en hun effecten in kaart te brengen, wordt het mogelijk een algemeen oordeel te vellen over de beleving van een station en een overzicht van pluspunten en verbeterpunten te genereren. Mijn doel is om een instrument te ontwikkelen waarmee een expert een snel en overzichtelijk beeld kan geven van de stand van zaken omtrent beleving in bijvoorbeeld een station. Op St. Pancras Station, Londen start beleving met een goed glas champagne van € 25 per glas.

Inventarisatie van beleving

Rond beleving spelen vaak lastig concreet te benoemen aspecten een rol. Een uitspraak als "Het is hier een zootje" is een voorbeeld. Om hier meer grip te krijgen in een stationsomgeving kan een "zootje" nader functioneel uitgewerkt worden in begrippen als toegankelijkheid, loopstromen, oriëntatie en sociale veiligheid waarbij ook rekening wordt gehouden met (bijzondere) gebruikersgroepen in alle soorten en maten. Voorafgaand aan de verbouwing van station Amsterdam CS is een

dergelijk onderzoek uitgevoerd met behulp van vragenlijsten onder reizigers en een expert rondgang.

Een onopgeruimde, smerige ruimte met ongunstige types geven sterke negatieve gevoelens.

Het weren van ongere types door meer controle/toezicht, toepassen van lichtere kleuren en/of een betere lichtval, een duidelijke bewegwijzering en meer zitplaatsen op met name perrons werken sterk positief. Ondanks dat problemen zoals ongere types niet direct ergonomische knelpunten zijn, kunnen deze wel indirect verbeterd worden door bijvoorbeeld een betere verlichting.

[meer informatie...](#)

Verlichting in stations

Bij de beleving van een ruimte, en zeker van een tunnel, speelt verlichting een zeer belangrijke rol. De verlichting in stationstunnels kan zowel subjectief (vragenlijsten) als objectief (metingen) beoordeeld worden. Uitkomsten van vragenlijsten en metingen blijken goed met elkaar overeen te stemmen. Naast een voldoende verlichtingsniveau heeft name de gelijkmatigheid van de verlichting een belangrijke invloed op de beleving. Het is ook van belang dat daarbij andere personen in voldoende mate herkenbaar zijn tegen hun achtergrond. Een combinatie van directe en indirecte verlichting geplaatst in lengterichting van de tunnel geeft goede resultaten. De bouwkundige uitvoering van de tunnel moet zorgen voor goede reflectievlakken die niet verblinden of spiegelen. Uit subjectieve beoordeling kwam ook naar voren dat naast een goede verlichting ook gezelligheid van belang is waarbij de verlichting niet de allesbepalende factor is.

[meer informatie...](#)

Wat vindt de ergonoom ervan ? Mijn nieuwe mobiele telefoon

Een paar maanden geleden kreeg ik een nieuwe telefoon vanwege de gewenste agenda-functie. Maar het apparaat kent nog veel meer extra fun-functies. Ik gebruik de telefoon vooral als telefoon, en alleen de ingebouwde fotocamera heeft zijn nut bewezen. De overige extra functies maken dat ik me wezenloos zoek naar functies die op mijn oude telefoon goed vindbaar waren. Je ziet dat ook in de gebruiksaanwijzing: een paar summiere pagina's over de telefoonfunctie, de rest van de 90 pagina's over andere functies. De presentatie is grafisch prachtig. De telefoon is

een multifunctional geworden en is net een echte computer: opstarten duurt een eeuwigheid en hij loopt zo nu en dan vast. De extra fun-functies beïnvloeden mijn beleving van het apparaat, waardoor ik de primaire functie als telefoon minder goed benut. Zou het een idee zijn om beleving af te stemmen op gewenste functionaliteit: configureerbare beleving ! Daarmee komen we weer op een goed ergonomisch principe: pas de techniek aan op de mogelijkheden en behoefte van de gebruiker.

Postbus 19218 • 3501 DE Utrecht • 030 677 87 00 • info@intergo.nl • www.intergo.nl

Voor afmelden voor de nieuwsbrief of een adreswijziging: Stuur een e-mail naar: informail@intergo.nl